

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету систем і засобів масової комунікації

 Алла МИХАЙЛОВА

«18» січня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.3 Викладацька практика

шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 06 Журналістика

спеціальність 061 Журналістика

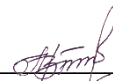
спеціалізація

освітньо-наукова програма «Журналістика»

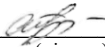
рік набору 2021/2022 форма навчання денна термін навчання 4 роки

вид дисципліни обов'язкова

Розробник (-и) Лілія Темченко, доцентка кафедри ЗМК, канд. філол. наук, доцентка
вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

підпис

Погоджено гарант ОП

(підпис)

Алла БАХМЕТЬЄВА
(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри масової та міжнародної комунікації

Протокол від «12» січня 2023 р. року №10

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету систем і засобів масової комунікації

Протокол від «18» січня 2023 року №4

Дніпро
2023

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залик	залик	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2022/23	2															
		4		4д				3,0	90	30		30		60	2	4
20__/_																
20__/_																
20__/_																

* Робоча програма (РП) розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються усі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.

1. Мета дисципліни

Мета. Викладацька практика є складовою частиною підготовки фахівців до викладацької діяльності. Мета дисципліни – формування системи знань з методики викладання, набуття практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисциплін за профілем отриманої спеціальності у закладах вищої освіти після отримання освітньо-наукового рівня Ph.D.

Завдання:

- ознайомлення з формами та методами викладання дисциплін за спеціальністю 061 – Журналістика, а також їх практичне впровадження у викладацький процес;
- виховання творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовдосконаленні, підвищенні власної кваліфікації;
- формування навичок з підготовки лекцій з обов'язковим використанням останніх досягнень в сучасній комунікативістики теоретичного та практичного плану, набуття досвіду з використання педагогічних прийомів: чітко, ґрунтовно, доступно, логічно викладати теоретичний матеріал, керувати аудиторією, заохочувати студентів до дискусії тощо;
- опанування методів оцінки засвоєння студентами теоретичного матеріалу на практичних та семінарських заняттях;
- ознайомлення із сучасними методами навчання (кейс-стаді, рольові ігри. ділові ігри, креативні групи, методи рефлексії, ротації, брейнсторму та ін.) та створення можливостей для їх практичного втілення під час практичних занять.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

ЗК03. Здатність сприймати та обробляти новітню інформацію з наукових джерел іноземною мовою.

ЗК06. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері журналістики на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

СК02. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності.

СК06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері журналістики та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, створювати власні науково-педагогічні розробки за профілем кафедри.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.

Для успішного проходження викладацької практики здобувачі вищої освіти повинні опанувати дисципліну «Методологія педагогічного процесу у вищій школі».

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1.	Знати методику підготовки та проведення навчальних занять, організацію самостійної та індивідуальної для студентів.	ПР02. Дотримуватися етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні досліджень та їх презентації.	1-4
2.	Вміти застосовувати знання, отримані у ході проведення наукового дослідження для розробки навчальних матеріалів.	ПР03. Володіти методологією наукового дослідження, вміти його планувати відповідно меті, обирати оптимальні шляхи і метод вирішення завдань дослідження з певного наукового напрямку та використовувати їх для проведення самостійної науково-дослідної роботи.	1-3
3.	Вміти проводити заняття з профільних дисциплін іноземною мовою	ПР04. Представляти професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки в усній формі іноземною мовою	2-3

		на національному та міжнародному рівнях.	
4.	Знати методологічні і наукові аспекти навчання; складову педагогіки вищої школи. Вміти застосовувати новітні освітні технології; розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи.	ПР07. Демонструвати здатність до застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін, ефективної організації та методичного забезпечення навчального процесу.	1-4
5.	Вміти базувати навчальний матеріал на новітніх наукових розробках	ПР08. Проводити власні оригінальні й актуальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне та практичне значення, демонструвати здатність використовувати передові концептуальні та методологічні знання в галузі журналістики.	1-3
6.	Вміти провадити освітню діяльність зважаючи на актуальні тренди сучасного наукового комунікативного дискурсу.	ПР09. Демонструвати глибокі знання у сфері соціальних комунікацій, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння сучасних теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.	1-3

4. Структура навчальної дисципліни.

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Специфіка навчально-методичної роботи викладача кафедри ЗВО	Знайомство з навчально-методичною роботою кафедри. Відвідування занять провідних викладачів кафедри. Знайомство з документацією.	10
2	Аудиторні заняття у ЗВО	Затвердження плану й конспекту лекцій за відповідної тематикою. Проведення пробної лекції. Затвердження плану практичного заняття. Проведення пробного практичного заняття. Затвердження	10

		плану семінарського заняття. Проведення пробного семінарського заняття. Відвідування занять інших практикантів.	
3	Відкрите заняття у ЗВО	Проведення відкритих лекційних та практичних (семінарських) занять. Відвідування відкритих занять інших аспірантів-практикантів.	8
4	Захист практики	Захист звіту. Підведення підсумків практики.	2
Усього			30

Робочий час практиканта

№ з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Специфіка навчально-методичної роботи викладача кафедри ЗВО	Знайомство з навчально-методичною роботою кафедри. Відвідування занять провідних викладачів кафедри. Знайомство з документацією.	10
2	Аудиторні заняття у ЗВО	Затвердження плану й конспекту лекцій за відповідної тематикою. Проведення пробної лекції. Затвердження плану практичного заняття. Проведення пробного практичного заняття. Затвердження плану семінарського заняття. Проведення пробного семінарського заняття. Відвідування занять інших практикантів.	10
3	Відкрите заняття у ЗВО	Проведення відкритих лекційних та практичних (семінарських) занять. Відвідування відкритих занять інших аспірантів-практикантів.	8
4	Захист практики	Захист звіту. Підведення підсумків практики.	2
Усього			30

Самостійна робота

№	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість
---	------------	-----------------------------------	-----------

з/п			годин
1	Специфіка навчально-методичної роботи ЗВО	Складання індивідуального плану роботи. Планування роботи. Планування занять.	6
2	Аудиторні заняття у ЗВО	Підготовка до лекції. Написання конспекту лекції. Створення комплексу наочних матеріалів до лекції (презентація, роздатковий матеріал). Розробка системи методів контролю знань студентів. Підготовка до практичного заняття. Підготовка тем для семінарського заняття. Підготовка списку літератури для семінарського заняття. Розробка схеми проведення семінарського заняття	30
3	Відкрите заняття у ЗВО	Підготовка відкритої лекції. Підготовка відкритого практичного / семінарського заняття.	18
4	Захист практики	Оформлення документації. Підготовка звіту	6
Усього			60

5. Схема формування оцінки.

Форми та організація оцінювання:

Вимоги до звіту й захисту результатів практичної підготовки. Головним звітним документом є індивідуальний графік проходження практики, який складається аспірантом відповідно до даної програми і затверджується керівником практики, завідувачем кафедри та деканом факультету. Індивідуальний графік повинен відображати організаційні, практичні та звітні заходи. На основі графіку складається індивідуальний звіт практиканта, який містить:

- план проходження практики;
- щоденник, де зафіксовано всі форми роботи під час практики;
- тексти лекцій, що прочитав аспірант;
- методичні розробки практичних занять;
- плани проведення семінарських занять;
- рецензії на заняття інших практикантів (надаються за вимогою керівника практики);
- рецензія керівника викладацької практики.

Після складання індивідуального звіту відбувається його усний захист.

Індивідуальний звіт та результати його усного захисту затверджуються на засіданні кафедри масової та міжнародної комунікації.

Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
--------------------	-------------------	--------

Добре/Good		82-89
		75-81
Задовільно/Satisfactory		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

Система оцінювання

Форма оцінювання	Кількість балів	Термін
Захист звіту з практики:		
- оцінка керівника від бази практики	20	протягом часу проходження практики
- оформлення щоденника практики;	20	останні 2 дні практики
- оформлення звіту з практики;	30	останній день практики
- доповідь (презентація) щодо результатів практики;	10	останній день практики
- відповіді на запитання комісії.	20	останній день практики
Всього	100	

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Диференційовний залік	100

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання: лекції, практичні; практичні кейси; виконання завдань самостійної роботи.

Інструменти та обладнання: Проектор Epson EMP-s42, навчальна лабораторія: ІMac 21,5, 2,4 GHZ (3 шт.), ІMac 27,3, 3,2 GHZ (5 шт.).

Програмне забезпечення: Програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint; пакети прикладних програм Microsoft Office 2007 (MS Word); Google Chrome.

7. Рекомендована література:

Основна

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>

2. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/878/87885/638726d88e909367257380.pdf>

Додаткова

1. Drok N. Journalistic roles, values and qualifications in the 21st century: How European journalism educators view the future of a profession in transition. *Narcis*. Zwolle: Hogeschool Windesheim 2019.

2. Heravi B. R. 3WS of Data Journalism Education: What, where and who? *Journalism Practice*. 2019. Vol. 13. №. 3. P. 349-366.

3. Picard R. G. Deficient tutelage: Challenges of contemporary journalism education *Toward*. 2020. P. 4-10.

4. Solkin L. Journalism Education in the 21st century: A thematic analysis of the research literature. *Journalism*. 2022. Vol. 23. P. 444-460.

5. Альсадун М. А. Соціально-інформаційна компетентність журналіста. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2019. Т. 1. №. 44. С. 9-18.

6. Демченко, В. Д. Від професійного журналіста до професійного комунікатора. *Поліграфія і видавнича справа*. 2008. № 2. С. 101-106.

7. Журналіст і (НЕ) безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. Київ, 2016. URL: <https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Zhurnalyst-i-nebezpeka.pdf>.

8. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.

9. Зайко Л. Я. Підготовка фахівців спеціальності 061 «Журналістика»: сучасні виклики *Scientific and pedagogic internship «Innovative methods of the organization of the education process for the specialties " Journalism" and " Management of Socio-Cultural Activity" in Ukraine and EU countries"»: Internship proceedings*. 2021. №. 2. С. 17-20.

10. Кравченко В., Кравченко Є. Особливості підготовки майбутніх журналістів в умовах мультимедійної журналістики: методологічно-історичні аспекти. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка* 1.26 (2021): 9-16.

11. Максимович М. Базові елементи й особливості підготовки журналіста-оператора. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Журналістські науки*. 2018. №. 896. С. 71-77.

12. Онкович Г. В., Онкович А. Д., Корж М. О. Спецкурс «Професійно орієнтована медіаосвіта» у розвитку фахової компетентності: з досвіду впровадження. EDITORIAL BOARD. 2022.

13. Професійна підготовка фахівців у галузі журналістики, реклами та PR : матеріали I Всеукр. інтернет-конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених / відп. ред. С. В. Безчотнікова, відп. секретар О. С. Мельникова- Курганова. Маріуполь : МДУ, 2020. – 192 с.

Інформаційні ресурси

1. Media and Information Literacy. URL: <https://en.unesco.org/themes/media-and-information-literacy>

2. MediaSapiens. URL: <https://ms.detector.media/>

3. Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

4. Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності. URL: <https://verified.ed-era.com/ua#rec129945142>

5. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>

6. Комісія з журналістської етики. URL: <http://www.cje.org.ua/ua/pro-komisiyu>
7. Медіаосвіта і медіаграмотність. URL: <https://medialiteracy.org.ua/>